WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 52. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го БЕРЕЗНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 18, 1959 No. 52. РІК LXVI.

ПРЕЗИДЕНТ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА ЗУСТРІЧ „НА ВЕРШИНАХ", АЛЕ НЕ ЗА ЦІНУ ВОЛІ НАСЕЛЕННЯ БЕРЛІНУ

Відбуття конференції „на вершинах" узалежнює през. Айзенгавер від висліду наради міністрів закордонних справ і згоди СССР на позитивну розв'язку справи Берліну

Вашингтон. — У промові до американського народу, виголошеній із Білого Дому в понеділок, дня 16 березня ц. р. през. Айзенгавер заявив свою готовість взяти участь в „навершинній" конференції в справі Берліну, якщо тільки будуть вигляди на повноцінні успіхи з відбуття такої зустрічі з головами західніх великодержав з Хрущовим. Водночас із цим през. Айзенгавер ствердив, з усією рушучістю, що ЗДА не збираються в ніякому випадку купувати миру коштом волі двох мільйонів населення Берліну. Крім того през. Айзенгавер узалежнив участь в такій конференції голів великих держав від відбуття йу спіху попередньої наради міністрів закордонних справ, вислід якої вплине вирішно на те, чи ЗДА погодяться відбути в літі цього року пропоновану конференцію „на вершинах", чи ні. Ствердивши деяке злагіднення в советських вимогах щодо Берліну, зокрема щодо виведення союзних військових залог з цього міста, що на його думку дає деякі підстави для відбування переговорів, през. Айзенгавер підкреслив разом з цим дуже рішуче, що ЗДА ніколи не погодяться переговорювати під будь-яким диктатом щодо часу, предмету нарад або їх обмеження. В дальшому ствердив Президент, що ЗДА не відступлять ні на один цаль від виконання свого обов'язку супроти Берліну і що вони продовжуватимуть своє право вдержувати мирну комунікацію з Берліном. Відповідальними за зламання миру будуть тільки Совєти, які намагаються припинити насильно контакт західніх союзників із західнім Берліном. Своїми вимогами Совєти ставлять захід. союзників і ЗДА перед три евентуальності: зректися прав і відповідальности за розв'язку німецької справи, починати війну, яка може бути кінцем людської цивілізації і йти на переговори. Щоб зберегти мир, ЗДА згідні на цю третю евентуальність, але в ніякому випадку вони не залишать напризволяще вільних людей Західнього Берліну і Совєти мусять пам'ятати, що вільні люди готові життям платити за оборону своїх принципів і зобов'язань чести. Примирливістю у відношенні до совєтських вимог і погроз — на думку Президента — не можна нічого осягнути. Тільки витривалість на своїх позиціях і рішучість в обороні своїх прав й обов'язків може зменшити загрозу війни. В дальших уступах своєї промови през. Айзенгавер торкнувся справ оборони і закордонної допомоги, стверджуючи, що добиваючися збалянсованого бюджету, уряд не ставить під ніяку загрозу оборонних інтересів і безпеки ЗДА і що втримання закордонної допомоги на дотеперішній висоті є життєвахливою справою для оборони й безпеки З'єдинених Держав.

През. Айзенгавер виголошує промову до американського народу із з'ясуванням напрямних політики щодо Берліну.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ВІДКИДАЮТЬ ІЗ СВОЄЇ ПРОГРАМИ СЛОВА „МОДЕРНИЙ" І „КОНСЕРВАТИВНИЙ"

Вашингтон. — Республіканський програмовий 44-членний комітет вирішив вести „пряму" і „доцільну" політику навіть якби це мало коштувати партію програні одні або другі крайові вибори. Президент Айзенгавер заявив, що він дає комітетові вільну руку в укладуванні партійної програми на довшу мету. Конгресові провідники були присутні на нарадах комітету, коли він вирішив відкинути із назви окремих республіканських фракцій такі прикметники, як „модерний" і „консервативний". Президент Айзенгавер любив додавати прикметник „модерний", коли говорив про програму своєї партії, а Президентові опоненти любили слово „консервативний". Але голова Республіканського Крайового Комітету Мід Алкорн заявив пізніше, що це рішення зовсім не означає того, що Президент не буде діяти в тому дусі, щоб змодернізувати свою партію. Алкорн і голова програмового комітету Чарлз Ф. Персі заявили пресі, що присутні на нарадах оплескували конгресмена Джана В. Бирнса, коли той сказав, що краще програти навіть два рази вибори, як вести коньюнктуральну політику на коротку мету, щоб здобути голоси виборців. Цей комітет має здати звіт про свою працю до 1-го вересня 1959 року.

ГОЛОВА УККА ВЗЯВ УЧАСТЬ У ПЕРШІЙ НАРАДІ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ПРОГРАМОВОГО КОМІТЕТУ

Вашингтон. — Минулої п'ятниці і суботи, 13 і 14-го березня, тут в готелі Статлер відбулись перші дводенні наради створеного недавно, за „сердечною апробатою і підтримкою" президента Двайта Д. Айзенгавера 44-членного Комітету в справі програми і прогресу Республіканської партії, до якого був включений і тепер взяв участь у перших нарадах проф. Лев Добрянський, голова УККомітету і професор економіки на Джорджтавнському університеті. Комітет, що його очолює шикаґовський індустріяліст Чарлз Персі, має за завдання встановити основні принципи внутрішньої і закордонної політики Республіканської партії на найближчих десять років. На перших нарадах Комітет встановив у першу чергу пляни діяння на найближчих шість місяців. Комітет поділився на три головні групи, найважливішою з яких треба вважати Групу національної безпеки і миру, що встановлятиме принципи закордонної політики. Групу цю очолює д-р Алберт Джекобс, президент Трініті ської колегії, і до неї, крім нього, входять ще сенатор Еверет Дирксен з Іллиной, д-р Мелколм Муз, адміністративний асистент президента Роберт А. Тефт молодший та проф. Лев Добрянський. У п'ятницю „Комітет 44" був гостем Президента на обіді в Білому Домі, при чому Президент привітав кожного зокрема, і всіх разом, а опісля неформально з ними конферував. У пополудневих годинах республіканські лідери Конгресу знайомили Комітет із своїми поглядами на різні актуальні проблеми. Ввечорі того ж дня членів Комітету гостив у Колумбійському Клюбі віце-президент Ніксон і його дружина. При тій нагоді віце-президент Ніксон виголосив відповідну промову. Під час цих дводенних нарад голова УКК мав багато нагод обмінятись взаємно думками і поглядами в актуальних справах з провідними державними мужами країни.

ХРУЩОВ НАЗИВАЄ НАССЕРА „ІМПЕРІЯЛІСТОМ"

Москва. — Совєтський Союз має більші симпатії для Іраку, ніж для З'єдиненої Арабської Республіки, бо в Іраку заведено більш прогресивний режим і більш поступовий порядок — заявив Нікіта Хрущов у промові, яку відчитав на прийнятті в посольстві Іраку в Москві з нагоди приїзду туди делегації Іраку та підписання іраксько-совєтського пакту про економічну допомогу від Совєтів. У цій своїй промові Хрущов заатакував безпосередньо президента Ґамаля Абдель Нассера за його останні антикомуністичні виступи. Він закинув Нассерові, що той „уживав слів імперіялістів" у підході до комуністів і до режиму в Іраку. Хрущов не закидав З'єдиненій Арабській Республіці, що вона затіяла останню військову революту в Іраку, яку приписав „чорній реакції", але закинув їй, що вона намагалась примусити Ірак до з'єднення з нею. Хрущов тепло підтримав теперішній прокомуністичний режим в Іраку: „Нарід — заявив він — підтримав прем'єра Кассіма і сили чорної реакції були розбиті". „Коли Нассер буде продовжувати свої атаки проти комунізму, — продовжував Хрущов — то він нічого не додасть до своїх лаврів, а тільки зискає похвалу від імперіялістів". Хрущов висловив надію, що Нассер виявиться толерантнішим супроти „сил прогресу". Коли ж він, Нассер, цього не зробить, то він „приречений на невдачу". Все ж, Хрущов заявив, що між СССР і З'єдиненою Арабською Республікою взаємини будуть надалі такі, як були, і СССР виконає супроти З'єдиненої Арабської Республіки прийняті господарські зобов'язання. Ця промова Хрущова стрінулась з негайною реакцією збоку Нассера. Він рішуче заявив, що не робив ніякого натиску щодо приєднання Іраку до З'єдиненої Арабської Республіки. „Ми не втручаємось у внутрішні справи Совєтського Союзу ані не підтримуємо одну групу проти другої групи" — заявив Нассер, вказавши цим недвозначно, що саме таке робить Хрущов у відношенні до арабських країн. Він закинув Хрущову „перекручування фактів" та промовчання основної його політики, яка — мовляв — змагає до осягнення „арабської солідарности". За новопідписаним в Москві іраксько-совєтським договором Совєти признали Іракові довготермінову економічну й технічну допомогу для розвитку різних проєктів в хліборобстві, промислі і комунікації, разом на кругло $150 мільйонів. Одночасно з виступом Хрущова проти Нассера у Москві, у Варшаві, на конгресі польської комуністичної партії з гострою атакою проти Нассера виступив лідер арабських комуністів, який недавно втік був з Сирії до Москви, а потім переселився до Іраку і тепер прибув до Варшави від арабських комуністів, — Халід Вахдаш. Він поставив Нассера на одну дошку з югославським Тітом, які „разом працюють у користь американських імперіялістів". — З другого боку в Каїро відбулась велика вулична демонстрація проти Іраку, получена з маніфестацією на честь поляглих в останньому військовому бунті проти режиму Кассіма в Іраку. Під неприявність Нассера, який перебуває в Дамаску, промовляв заступник президента маршал Абдель Ґакім Амер, який знову таврував „терор комуністичних агентів" в Іраку та називав комуністів найбільшими ворогами Ісляму, поруч із сіоністами.

У Конґресі розпочалась боротьба за Програму взаємної безпеки

Вашингтон. — Діючий заступник державного секретаря Хрістіян Гертер виступив в минулий понеділок 16 ц. м. на комісії для закордонних зв'язків в Палаті репрезентантів з палкою обороною президентського законопроєкту про признання помочі закордонові на найближчий бюджетовий рік нових $3,930,-000,000, себто на $650,000,000 більше, ніж Конґрес призначив був в минулому році. Голова тієї Комісії Томас Морґан, демократ з Пенсилвенії, заповів, що Комісія імовірно переведе в запропонованому проєкті „невеликі обмеження". Інший член Комісії, демократ з Мейну Франк Коффін, перестеріг уряд, що треба буде „наполегливого й рішучого лідерства", щоб врятувати урядовий проєкт програми взаємної безпеки від „катастрофи". В обох партійних репрезентаціях в Конґресі є поважні застереження проти того проєкту, що його Президент і його уряд вважають необхідним для Америки і оборони вільного світу.

Палата продовжила допомогу 405,000 безробітним

Вашингтон. — 16-го березня Палата Репрезентантів прийняла законопроєкт про продовження допомоги безробітним до 30-го червня ц. р. Згідно зі статистикою департаменту праці з цього закону скористає коло 405,000 робітних, яким допомога мала б скінчитися вже 31-го березня ц. р. Цей законопроєкт відноситься до тих безробітних, які згідно з законом із минулого року могли користати із продовженої допомоги, на яку фонди дає федеральний уряд. Гадають, що Сенат вирішить долю цього законопроєкту ще перед великодніми феріями, які починаються 26-го березня, і Президент зможе підписати цей закон, щоб він міг діяти від 1-го квітня ц. р. Голова Комісії Способів і Метод, в Палаті Репрезентантів конґресмен Вілбур Д. Міллс виянив, що з цього закону зможуть скористати ті безробітні, які вже перед 31-им березня закінчили діставати свою реґулярну допомогу. Ті, які вже вичерпали вповні продовжену допомогу, і ті, які вичерпають нормальну допомогу після 31-го березня, не зможуть користати з цього закону. Продовження допомоги на три місяці коштуватиме федеральний уряд коло 78 мільйонів долярів, які уряд видасть із минулорічної резерви.

Д-Р ВОЛ. ҐАЛАН ПЕРЕВИБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС ФИЛАДЕЛФІЇ

Филаделфія. — Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу цього „слов'янського міста", як звикли Филаделфію називати часом самі її мешканці, відбув минулої неділі, 15-го березня, свої загальні збори, в результаті яких головний контролер УНСоюзу д-р Володимир Ґалан був знову обраний на голову цього Комітету. Збори відбулися в приміщеннях ЗУАДКомітету в пополудневих годинах і в них взяли участь представники 19-ох Відділів Округи (на усіх 35). Справи минулої і цьогорічної організаційних кампаній УНСоюзу реферував приявний на зборах гол. предсідник УНС п. Д. Галичин, звернувши, між іншим, увагу на факт, що ця велика округа, яка нараховує 35 Відділів і має тепер разом 6,555 членів, збільшилась упродовж минулорічної кампанії тільки на 119 членів. Правда, один Відділ, а саме 153-ий, секретарем якого є переможець у минулорічних організаційних змаганнях гол. радний Іван Одежинський, збільшився на 232 членів, але в загальних підсумках його прибуток „з'їли" ті 25 Відділів округи, які не тільки не збільшили кількости свого членства в минулорічній кампанії, але ще й втратили членів. Приявні на зборах представники Відділів однодушно схвалили докласти всіх зусиль та зробити все можливе, щоб „рекорд" округи поліпшити в теперішній ювілейній кампанії. В результаті зборів, якими проводив д-р Вол. Ґалан та в яких взяли активну участь ще двоє інших членів Головного Уряду УНС з округи, головна радна п-ні Олена Штогрин і гол. радний Іван Одежинський, обрано нову управу, до якої, крім д-ра Вол. Ґалана, як голови, увійшли: п. Роман Карбівник і п. Осип Бакай — заступники голови, інж. Іван Скіра і адв. Тома Дармохвал — секретарі, п. Микола Муляр — касир, п. Степан Филик — орг. референт, п-ні Текля Зіневич — імпрезовий референт, дир. Іван Поритко — прес. референт, та пп. Іван Даньківський, Володимир Басюк і Роман Дяків — контрольна комісія.

Кадет Микола Кравців виясняв на телевізії вишкільну проґраму Вест Пойнту

Ню Йорк. — Кадет Микола (Гоко) Кравців з'ясовував програму академічного і військового вишколу військової академії Вест Пойнт на півгодинній телевізійній програмі, передаваній на струї ч. 11 минулого понеділка, 16-го березня, в год. 2:30 пополудні. Передача відбулася в рямках щотижневої виховної програми, якою керує Джеймс Морске. Кадет Кравців виступав разом з абсольвентом Вест Пойнту і тепер членом комісії прийнять до цієї академії, капітаном Джорджем Гармоном. Відповівши насамперед на ряд запитів відносно його персонального заінтересування військово-академічним вишколом та вступу в Вест Пойнт, кадет Кравців з'ясовував опісля годину за годиною заняття в цій академії, даючи виянення до показуваних на фільмі фраґментів з життя, студій і вишколу кадетів. Модератор програми, згаданий Джеймс Морске, дуже правильно вимовляв українське прізвище кадета Кравцева, що, як відомо, є сином співредактора „Свободи" Богдана і п-ні Неонілі Кравцевих, відомим також із своєї активности в українському Пласті. У телевізійному провіднику (ТіВі Ґайд) у заповідженні програми, про яку мова, сказано, що кадет Микола Кравців закінчує в цьому році військову Академію у Вест Пойнті, як другий у своїй клясі. Минулої суботи, 14-го березня, кадет Кравців вітав в імені корпусу кадетів Вест Пойнту сальвадорського президента Хозе Марія Лемуса, який відвідав цю академію та скористав з традиційного привілею, який у Вест Пойнті прислуговує відвідувачам — головам держав, і просив про амнестію для всіх кадетів, що були дисциплінарно покарані за незначні провини.

Совєти не признають за Іраном права виповісти договір

Москва. — Виповідження Іраном двох статтей совєтсько-іранського договору з 1921 року, які говорили про право Совєтів ввійти збройною силою до Ірану, якщо чужі війська загрожуватимуть відтіль совєтській території, — не має правної сили, — твердить на сторінках московської „Правди" академік Серґей Ґолюнський, висловлюючи очевидячки становище совєтського міністерства закордонних справ. Іран виповів ті „ступи" згаданого договору ще 3 березня ц. р. До цього часу Совєти офіційно не висловились в цій справі. Іран станув на становищі, що ті точки анахронічні, бо були вставлені до ірансько-совєтського договору в часі так званої громадянської війни в колишній Росії, себто за визвольних змагань різних народів. Іран відкликав тепер ті статті у зв'язку з протиіранською кампанією, яку повели Совєти, схвильовані зірванням ірансько-совєтських переговорів та підписанням ірансько-американського договору. Совєтський амбасадор Ніколай Пеґов виїхав „на ближче неозначений час" з Тегерану до Москви, так вамо іранський уряд спинив від'їзд до Москви іранського амбасадора Масуда Ансарі.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В НЮАРКУ ВІДЗНАЧИЛА РОКОВИНИ Т. ШЕВЧЕНКА

Нюарк, Н. Дж. — Заходом об'єднаних місцевих хорів: міш. хору української католицької парафії та чол. хору „Трембіта", який в цьому році відзначає 10-річчя свого існування, відбулася тут минулої неділі, 15 березня 1959 р. у просторій, концертовій залі мистецької школи Святочна Академія, присвячена роковинам Тараса Шевченка. У програмі Академії були: американський гимн, що його відспівала пані З. Воробець; Т. Шевченко: „Заповіт" (англійською мовою) — деклямація А. Попаца; Шевченко-Вербицький: „Заповіт" у виконанні міш. хору з баритоновим сольом Л. Рейнаровича; „Шевченко — борець за правду і свободу" — промова мґр І. Оверка; Шевченко-Лисенко: „Мені однаково", „Гетьмани", „Ой Дніпре" — баритонове сольо Л. Рейнаровича; Шевченко-Людкевич: „Косар", „Огні горять" відспівав чол. хор „Трембіта"; промова (в англ. мові) — адв. І. Романишина про життя Т. Шевченка; Шевченко-Лисенко: „Минають дні", „Ой люлі, люлі" і Шевченко-Січинський: „І золотої і дорогої" — сопранове сольо відспівала п. М. Кокольська-Кобрин; Шевченко: „Суботів" — деклямація І. Кононів; Шевченко-Січинський: „Лічу в неволі", Шевченко-Лисенко: „Б'ють пороги" — відспівав міш. хор. Фортепіяновий супровід був в руках п. Галини Клим. Дириґентами були: проф. О. Микитюк (міш. хор.) і М. Добош (чол. хор.). Відспіванням українського національного гимну закінчено це свято. Заля була вщерть виповнена українським громадянством.

Д-р Едвард Жарський перевибраний на голову СУАСТ

Ню Йорк. — Проф. д-р Едвард Жарський, редактор сторінки „Український Спорт" у „Свободі", був перевибраний на голову Союзу Українських Американських Спортових Товариств (СУАСТ) в результаті річних загальних зборів, що відбулися тут минулої суботи, 14-го березня. СУАСТ є делеґатурою Української Спортової Централі Америки і Канади на Сході ЗДА. Крім д-ра Жарського, як голови, в склад нової управи СУАСТ були обрані: інж. Богдан Рак — містоголова і провідник ланок тенісу та лещетарства (інж. Рак репрезентує в СУАСТ Карпатськ. Лещетарський Клюб), проф. Євген Гец — секретар і скарбник, інж. Тарас Грицай — організаційний референт, Володимир Квас (асистент адміністратора „Союзівки") — референт верифікації, Володимир Сохан (урядовець гол. канцелярії УНС) — пресовий референт, Михайло Бойцун — ланковий футболу, Роман Свистун — ланковий відбиванки, Андрій Навроцький — ланковий легкоатлетики та Леонід Харченко — ланковий шахів. До контрольної комісії обрані: д-р Іван Серант, Ярослав Климовський та інж. Роман Філінський. Під час зборів, на яких віддано багато уваги виховним завданням і цілям СУАСТ, відбулося також врочисте передання чаші першуна футболу, уфундованої УНСоюзом, представникові УСТ „Чорноморська Січ", інж. Філінському.

В АМЕРИЦІ

● **Місто Ню Йорк** має найбільшу з усіх американських міст заборгованість — 3,225,-000,000 долярів. На кожного мешканця цього міста, включаючи і дітей, припадає по 414 долярів міського боргу.

● **Фідель Кастро** дозволив п'ятьом визначним прихильникам колишнього диктатора Батісти виїхати з Куби до Колумбії. Скористали з цього дозволу колишній прем'єр Гарсія Монтес та колишні міністри і сенатори. Досі вони переховувалися в колумбійській амбасаді.

● **Протягом минулого року** 677,744 американці їздили до Европи. Це було рекордове число (в 1957 році воно становило 596,256). Число американських туристів збільшилося тому, що багато їх їздило до Люрду і на Брюссельську виставку. Сприяло цьому також обниження цін на подорож літаками лінії Норт Атлантік.

● **На списку 1,319 армійських офіцерів**, що мають бути підвищені в ранзі, на 1002-му місці стоїть прізвище сина Президента, майора Джана С. Айзенгавера, помічника генерала бриґади Андрю Дж. Ґудпастера, що є зв'язковим старшиною між Білим Домом і федеральними аґенціями, які працюють для оборони країни. Якщо буде затверджений весь список, то майор Айзенгавер стане підполковником.

У СВІТІ

● **Комуно - польський уряд** офіційно заперечив вісткам, що їх подала західньо - німецька преса, начеб то Східня Німеччина зажадала від Польщі звернути балтійський порт Штеттін (Щецін), прилучений до Польщі після другої світової війни. За західньо-німецькими вістками, Совєти нібн радять польським комуністам віддати Щецін німцям, щоб тим самим підвищити шанси комуністів у німецькому народі, а натомість обіцяють Польщі віддати Кеніґсберґ (Крулевєц), загарбаний большевиками і перейменований на Калінінґрад.

● **Полк. Абдель Ваґаб Шаввафь**, який очолив в Іраку повстання проти насиченого комуністами режиму, згинув в Мосулі під час бомбардування — твердить урядова преса в Баґдаді. В столиці Сирії, Дамаску, улажено величавий похорон старшині одної із бунтованих частин іракської армії. Мохаммедові Саїд Шіґабові який встиг утекти, але помер у сирійському шпиталі від ран.

● **У Лондоні** судили протягом 25-ох днів 49-річного Джорджа Давсона за протизаконні торговельні операції. Проте, на суді Давсон доказав, що після війни він купив в американців десятки вантажних авт, що коштували по $5,000 — по $14. Американці, мовляв, не хотіли везти тих авт назад до ЗДА і тому рішили позбутися їх за безцін. На подібних трансакціях Давсон доробився мільйонового маєтку.

● **В Альжирі** французький генерал урочисто привітав двох жінок і їх п'ятьох дітей, схоплених і 12 днів притримуваних мусульманськими партизанами. Чоловіків цих жінок, італійських поселенців в Альжирі, арабські партизани ще тримають, але обіцяють звільнити. Ціль того схоплення — показати французам силу партизанів і безсилість французької військової охорони.

● **У Фльоренції, в Італії,** суд оправдав сина Беніта Муссоліні, Вітторія, колишнього летуна італійської армії, заочно засудженого в 1951 році на два роки в'язниці за дезерцію. Вітторіо Муссоліні добровільно вернувся з Арґентини до Італії і поставив себе в розпорядження суду. Юрба фашистів улаштувала бурхливу маніфестацію приязни, коли проголошено судовий вирок.

● **У Лондоні** відкрито виставку образів кол. прем'єра Винстона Черчилла. З-посеред його 500 образів жюрі відзначило 61. Фахова критика і реакція відвідувачів — дуже різні. Одні визнають Черчила тільки аматором, інші високо цінують його малярський талант. Виставлені образи заасекуровано на $200,-000. Фахівці твердять, що за таку суму не можна було б їх продати.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЕАЛЬНЕ ВОЄННЕ ПЛЯНУВАННЯ

Уже після пресової конференції през. Двайта Д. Айзенгавера в минулу середу не можна було сумніватись, що раніше ствердження Президентом „не віддамо одного цаля" означає рішення радше вести війну, ніж відступити з Берліну. Проте щойно шеф штабу Армії ген. Максвелл Тейлор поставив крапки над „і": рішення ЗДА воювати, після виготовлення докладних плянів та врахування всіх можливостей війни. Цікаво, що ген. Максвел Тейлор зізнавав у цій справі перед Сенатською комісією майже в той самий час, коли Президент відповідав на запити журналістів. Яке величезне значення мали зізнання ген. Тейлора, свідчить те, що короткий витяг з його зізнань — правдоподібно у цензурованій формі — оприлюднено щойно минулої неділі в часописах. Їх зміст надзвичайно знаменний:

Між старшинською верхівкою всіх родів збройних сил та урядовою закордонною політикою, очолюваною Президентом, існує повна одностайність в тому пункті, що Америка не може поступитись перед совєтським натиском в обширі Берліну, і тому вибере радше війну, ніж капітуляцію. Не є виключене, що Совєти застосують в Европі ту саму тактику, що її стосували в Кореї, а саме — штовхнуть у війну проти Заходу своїх сателітів — німців, поляків, чехів чи інших „добровольців", самі офіційно стоячи позаду. На той випадок прийшлося б вести війну наземними військами і летунством, без уживання атомової зброї. Ген. Тейлор рішуче заявив, що таку обмежену війну Захід може виграти своїми теперішніми наземними військами в Европі. Тих військ було б також досить для того, щоб стримати перший удар, якщо повели б його Совєти. Але Тейлор погоджується з Президентом, що у випадку війни з усіми совєтськими збройними силами не можна оминути атомової зброї, яка зрівноважила б совєтську чисельну перевагу у наземних військах. Очевидно, ген. Тейлор висловився знову проти зменшення наземних військ з 900,000 на 870,000, та морської піхоти з 200,000 на 175,000 і прихилився до думки про скріплення наземних військ в Европі.

Наступного дня, в минулий четвер, перед тією самою Сенатською комісією зізнавав шеф штабу летунства ген. Томас Д. Вайт. Він солідаризувався з президентом Айзенгавером по цілій лінії, поставивши під сумнів можливість обмеженої війни в Европі, в якій большевики захотіли б воювати виключно руками своїх сателітів. Тому, мовляв, Айзенгавер ставить справу правильно, коли говорить відразу про атомову війну, яку треба мати на увазі. Ген. Вайт не прив'язує занадто великого значення до ракетної зброї, що її ефектовности ще не можна було перевірити, зате цілком покладається на високу якість і здатність американського летунства. Він ствердив, що мобілізацію всіх американських летунських сил можна перевести „протягом кількох годин".

Із зізнань названих двох високих американських старшин, як теж команданта корпусу морської піхоти ген. Рандолфа МекПейта, виходило б знову, що Совєти розпоряджають в Европі щонайменше 130 дивізіями плюс 45 сателітних — проти 21 дивізії Заходу, і що вони можуть протягом місяця змобілізувати кругло 300 дивізій. За висловом військового референта „НИТаймсу" Гансона В. Болдвіна, без уваги на найкращу поставу західніх військ в тонкій оборонній лінії Атлантійського союзу в перших днях чи тижнях, вони швидко опинилися б в обличчі величезної кількісної переваги совєтських дивізій, які переваляться через них. Це станеться — твердять всі експерти — якщо ЗДА і їх союзники „не вжиють тактичних родів атомової зброї". Але Болдвін також погоджується, що „краще помилятися у користь військової безпеки, ніж наражуватись на небезпечний риск: збалянсований бюджет менш важливий, як здорова постава військової сили". У цьому пункті переконливо звучить заввага сенатора Істеса Кіфовера: — „Яку вартість мають усі теорії про збалянсований бюджет, коли за дверима чигає знищення країни?!"

Всі ці голоси б'ють у дзвін тривоги: не на те, щоб викликати в народі паніку, а на те, щоб він прокинувся з настрою байдужности супроти большевицької небезпеки. Слава Богу, що тією байдужністю не охоплена державно-політична і військова верхівка З'єдинених Держав. Як ствердив ген. Вайт, у Пентагоні буквально щоденно ведуться наради над усіми деталями воєнного плянування з увагою на всякі можливості. Понад партійні й індивідуальні спори над висотою військового бюджету і понад індивідуальними оцінками нинішньої міжнародної ситуації, всі громадяни Америки і — сміливо можна твердити — всі вільні люди у широкому світі, мають повне довір'я до американських збройних сил, їх якости, бойового духа та командного складу. І нема в Америці та у вільному світі одиниці, яка не була б переконана, що спровокування Совєтами війни означало б їх самогубство.

У ЦАРСТВІ БАНАНІВ

У цілому ряді держав Латинської Америки діє американська корпорація під назвою „Юнайтед Фрут". Політичні зміни та потрясення у світі знайшли свій відгомін і в країнах Центральної та Південної Америки. Виразна нехіть у деяких державах цього обширу до свого багатого північного сусіда, ЗДА, насторожила в останніх роках не лише власників цієї велетенської фірми, але й керівників нашої держави, які пильно дбають, щоб ця могутня і впливова корпорація не спричиняла ускладнень в „добросусідських" взаєминах поміж ЗДА та країнами Латинської Америки. А ці взаємини не кращають, але, на жаль, з кожним роком набирають драстичніших форм. — Згадати б, для прикладу, минулорічну візиту віце-президента Ніксона та бурхливі антиамериканські виступи у Венесуелі.

Завдяки розумній і тактовній політиці керманичів „Юнайтед Фрут" — дії цього фінансового потентата в Латинській Америці гармонійно достосувались до химерних і дуже делікатних соціяльних обставин в тих країнах, ну й, ясна річ, до бизнесових потреб та аспірацій власників цього „бананового царства". Чільним продуктом „Юнайтед Фрут" є популярні у ЗДА — добрі для здоров'я й не дорогі овочі — банани. Осідком цієї корпорації є Бостон.

Як звітують фахівці у журналі „Форчюн" за березень ц. р., корпорація, крім високих фінансових оборотів (342 мільйони долярів за 1957 р.), має останніми роками поважні клопоти не так політичного, як кліматично-господарського характеру. Небувалі вітри, повені, надмірні дощові спади, а головно бананова „єгипетська язва" — комашня, спричинили величезні спустошення на банапових плянтаціях. Ці нові грізні вороги завдають для власників „ЮФ" більше втрат, як щораз складніші суспільно-політичні обставини в центральних і південних країнах південно-американського континенту. Самі лише вітри минулого року завдали шкоди на 20 мільйонів долярів, а два роки тому — на 19 мільйонів долярів. Також величезну шкоду спричинили хмари комашні.

На річних зборах уділовців, що відбудуться в квітні ц. р., власники „ЮФ" дізнаються, що прибутки щораз маліють: в 1950 р. вони становили 33 відсотки, а в 1957 р. — лише 14. Цифри за 1958 рік ще не встановлені, але й вони не рожеві. Автор статті в „Форчюн" пише, що уділовці складають вину за такий стан на препогані кліматичні умовини, а в першу чергу на комах, що нищать плянтації. У зв'язку з цим — ціни на цей популярний продукт підуть вгору, а їхня якість гіршатиме з року на рік.

Окрім фінансової допомоги уряду ЗДА для відсталих країн Південної та Центральної Америки, жадна інша господарсько - фінансова американська інституція не вклала за останні десятиріччя стільки грошей у розбудову господарського життя згаданих країн, як „Юнайтед Фрут". Лише від часу закінчення другої світової війни вложено на „банановому фронті" 375 мільйонів долярів! Одним із 24-ох директорів цієї овочевої корпорації є генерал Волтер Бедел Смит, близький друг, дорадник і товариш зброї президента Айзенгавера. Решта директорів також відомі на всю країну старі фінансисти, як Кулидж, Форбес, Герeард, Осборн та ін. Вони або їхні батьки принесли багато добра для розвитку З'єдинених Держав, з їхніх рядів виходили президенти ЗДА, відомі науковці, культурні діячі-меценати та філянтропи.

Початок „бананової інвазії" американського капіталу на країни Латинської Америки припадає на 1899 рік. А сьогодні „Юнайтед Фрут" має вже 95,000 уділовців, що є власниками майже дев'ятьох мільйонів уділів-паїв. Обслуговують цю фірму 70 тисяч кваліфікованих фахівців та робітників місцевого походження, для яких вона будує модерні житла, школи, театри, спортові майдани тощо. Понад десять тисяч спеціялістів та канцелярійних службовиків „ЮФ" живуть і працюють у повній гармонії з місцевим населенням. „Юнайтед Фрут" є власником або орендарем двох мільйонів акрів землі, 66 транспортових кораблів, 1,600 миль „бананових" залізниць і всієї Центрально - Американської Залізничої Лінії, довжиною вісім тисяч миль. Для вжитку своїх службовців і робітників „ЮФ" розбудував телеграфічні й телефонічні лінії, радіовисильні. Окрім основного продукту — бананів, ця фірма продукує какао, олію та цукор.

„Юнайтед Фрут" постачає 57 відсотків бананів, консумованих у ЗДА та в Канаді і 10 відсотків, консумованих в Західній Европі. „ЮФ" є не лише власником найбільших бананових плянтацій на американському півдні, але и має монополію щодо цього товару в Гватемалі, в Коста Ріко та в Гондурасі. В Панамі та в ряді інших тропічних країн нашого континенту „ЮФ" — найповажніший експортер цих овочів.

Плекання бананів і довіз їх на місця збуту не такі легкі, як декому здавалося б. — Цей продукт надзвичайно вразливий на найменшу зміну температури. Процес їх вирощування оточений незвичайною дбайливістю цілої армії фахівців, агрономів, інженерів, що їм до помочі приходить модерна машинерія. Зібрані овочі (в зеленому, недозрілому стані) треба дуже старанно й скоро транспортувати на ринки. Процес остаточного дозрівання відбувається вже на місці збуту; негайно після розпакування товару, отже за кілька днів треба його продати! При найменшому ушкодженні під час збору, ладування, транспорту та в стадії продажі, на овочах виступають негайно характеристичні чорні смужки, плями, і вони тратять на вартості.

В останніх роках, як сказано на початку, продукцію бананів скомплікувала невідома досі пошесть, яка в деяких країнах Латинської Америки знищила плянтації дотла. В самій лише Панамі треба було залишити напризволяще двадцять тисяч акрів бананової площі і шукати нових теренів, очищати джунглі під нову культуру цього химерного продукту. Прийшлося прокладати нові шляхи, нові залізничі лінії, тягнути електричні та газові проводи, будувати нові оселі для технічного персоналу й робітників. Треба було ставити нові фабричні споруди, закладати нові школи для дітвори, шпиталі, крамниці й летовища. З пересуненням на нові місця продукції, наступають нові ускладнення, цим разом суспільного й політичного характеру.

І. Л.

І. Світ

КИТАЙСЬКО - СОВЄТСЬКІ ВЗАЄМОВІДНОСИНИ

За останні місяці щораз більше появляється вісток про поширення китайсько-совєтських розходжень не тільки в практиці переведення різних політичних справ, але й у розв'язуванні економічних проблем.

Добрим джерелом для вияснення цих розходжень стали інформації, що їх західня преса дістає через Югославію. З цієї причини Москва і Пейпінг звернули особливу увагу на те, щоб підірвати вірогідність цих інформацій. Після 21-го комуністичного з'їзду в Москві це питання не сходить зі сторінок як щоденної, так і спеціяльної совєтської преси.

Москва і Пейпінг ведуть широку пропаганду, щоб переконати світ у своїй повній однозгідності в усіх найголовніших проблемах, які ставить перед ними життя. А проте, доводиться ствердити, що в дійсності так воно не є. У листопаді минулого року в статті „Стратегічні позиції Китаю" ми писали, що Пейпінг в економічних питаннях змушений раз-у-раз оглядатися на Москву, хоч на ідеологічному фронті, зокрема в питанні, як практично „будувати комунізм", діє по-своєму, начитавшись до одуру „творів" Леніна, Сталіна та старого „Кали Мали" (китайці не вимовляють літеру „р").

Щоб доказати, що „дружба" між Китаєм та Совєтами нічим не захитана, висувається факт підписання нового договору про економічну допомогу Москви для Пейпінгу, що визначається сумою 1,250 мільйонів амер. долярів. Якщо взяти офіційний курс рубля супроти амерерик. доляра, то в реальності ця допомога виглядає далеко не такою імпозантною; до того ж вона розтягається на дев'ять років, отже, приблизно по 140 млн. долярів річно. Формоза, населення якої становить лише десять мільйонів, одержує від ЗДА куди більше. А крім того Америка не жадає звороту від Формози, тоді як за совєтську позику Китай мусить розплачуватися різними сирівцями.

Отже, які вигоди мають із своєї „приязни" червоний Китай і Совєтський Союз? — Хрущов оперує в своїй пропаганді поважним аргументом, що колосальна країна з 700-мільйоновим населенням є партнером і військовим союзником СССР, а Китай використовує цю „приязнь", як покищо одиноке для нього джерело, звідки він може черпати промислове устаткування, хоч за нього й доводиться платити сирівцями, яких китайці самі дуже потребують.

За останні півроку експорт сирівців з червоного Китаю до „капіталістичних країн" змалів настільки, що пароплави до Гонг-Конгу приходять майже порожні. Знавці пояснюють це розвалом господарської системи Китаю після запровадження „комун", про які Хрущов сказав, що в СССР вони себе не оправдали.

Сирівці для експорту Пейпінг діставав головно з південних та центральних провінцій, які своїм духом та звичаями найбільше відпорні на комунізм. За відомостями з Формози, населення цих провінцій не тільки саботує всі заходи Пейпінгу з комунами, але й ставить їм гострий спротив, включно до збройних повстань.

Ми маємо мало даних про цей резистанс у південних і центральних провінціях, але знаємо, що китайці назагал великі майстри саботажу і дуже повільні у праці. Очевидно китайські комуністи вживають найжорстокіших заходів проти саботажів.

До війни головну масу експорту з Манджурії становили соєві боби, олія та макуха. Все це вивозилося головно до Японії. Соєва олія експортувалась також до Европи, переважно до Англії. Тепер увесь манджурський експорт забирає Москва для Зеленого Клину, Забайкальщини й далекої півночі, де ніколи не було подостатку харчів. Також до Совєтів очевидно експортується м'ясо з внутрішньої Монголії та Барги, себто тої частини Монголії, яка межує з Манджурією.

Є вказівки, що Китай протягом останніх років майже нічого не діставав від Совєтів задурно, а мусів за все платити, хоч мав певні полегші в сплатах.

Японці вклали в Манджурію за весь час окупації понад 2,500 мільйонів долярів, побудувавши модерні фабрики, зокрема сталеварню в Аншані, нафтодестилярні в Фушуні та ін., що мали велике значення для японської фльоти. Після закінчення війни Совєти вивезли все промислове устаткування тих чисельних підприємств, що їх розбудували японці в Манджурії.

Згідно з оцінкою комісії Поелла, це „вивезення" спричинило для тієї країни колосальні втрати. Також вивезене було устаткування залізниць. Після захоплення комуністами влади в Китаї, в початках 1950 років, Совєти почали повертати „евакуйоване майно" і висилати дещо як „братську допомогу", за яку комуністичний Китай мусів розплачуватись харчами.

У цім світлі треба розглядати всі запевнення комуністичної пропаґанди про „братерську згоду", яку Москва, згідно з своєю довголітньою традицією, використовує для явної і прихованої експлуатації слабшого партнера. Проте, у комуністичному офіціозі в Пейпінгу видрукувано недавно статтю, де заявляється про повну піддержку генеральної лінії Хрущова, який визнав, що „китайський шлях до соціялізму" відрубний від совєтського. Отже тітоїзм в Китаї допускається, але рівночасно таврується тітоїстичну Югославію.

Очевидно, фактичне розходження між цими двома комуністичними стовпами таки досить велике і криється в самих основах, а не в щоденній практиці. Москва і Пейпінг стараються ці щілини-розходження залипити, але, звичайно, розуміють, що це — тільки на певний час. Розірвати вісь Москва-Пейпінг ніяка зі сторін не хоче, хоч інтереси їх розбіжні і взаємного довір'я між ними небагато. Тільки час покаже, якою дорогою підуть обидві ці країни і яка метода „будови комунізму" буде більш кривавою для народів.

Хрущова китайці не визнають за „комуністичного бонзу", як визнавали вони Сталіна, і в цьому суть совєтсько-китайських взаємовідносин. Хрущову бракує сили прибрати китайців до рук так, як Сталінові забракло сил роздавити Тіта, коли той не послухав його наказу. Кремлівська імперія не видержує розтягнення на континенти, і ми будемо свідками щораз нових щілин у совєтсько-китайських взаємовідносинах, які вже нічим не можна буде залатати.

В. Несторович

МИ Й АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА

Останні місяці принесли кілька важливих подій, що дали всі підстави до того, щоб Україна й українські справи найшлися в яскравішому світлі й щоб ними дещо докладніше зацікавилась публічна опінія в Америці. Приїзд Мікояна і міцна участь українського елементу в демонстраціях проти нього, а то подекуди й провідна роля (напр. в Дітройті), особливо в цьому році — врочисте святкування 40-річчя соборности і 41-річчя державности, 7-ий Конгрес американських українців, цим разом у Вашингтоні для більшого його розголосу, приїзд до ЗДА голови УНРади, бувшого в'язня совєтських концентраційних таборів і відомого письменника Івана Багряного як теж інших політичних лідерів — усе це події, які повинні були мати широку і змістовну „паблисіті" на сторінках американської преси. Такої вони, на жаль, не мали. Мабуть не буде помилкою, коли скажемо, що все те, що появилось з цього приводу в американській пресі, було більш ніж скромне, а здебільша майже накинене „пресконференціями" (нерідко коштовними) і здебільшого не вийшло поза рямці бездушних описів другорядних газетних репортерів.

Це — зайвий доказ, що американська (та чи й тільки вона?) преса для нас покищо недоступна твердиня, грізна своїми обрисами на тлі обріїв прийдешнього. Бо що ж буде тоді, коли грянуть вирішальні події, коли застукають усі молотки ворожої нам пропаганди?

Кілька років читаю знаменито редагований і дуже поширений щоденник „Ди Крищен Сайенс Монітор". І за той довгий час знайшов я буквально одну статтю з українською темaтикою (Закарпаття і його стратегічна роля) і одну рецензію (Багряний „Тигролови" в англійському перекладі). Тут і там, ще, бувало, траплялась назва нашого народу в зв'язку з СССР, з мадярським повстанням чи з Польщею. Оце і все. Навіть у великій серії 20-ох статтей („Що являє собою Совєтський Союз?" — березень-травень 1958) їхні автори поставились до України і українського народу зовсім неуважно, а в 19-ій з черги статті навіть пришили підсовєтським українцям імперіялізм разом з росіянами супроти національних меншин в СССР. У статті про Торонто і новоканадійців („Кр. Сайенс Монітор" з 2 березня ц. р.) згадано італійців, румунів, німців, голляндців, чехів, словаків, литовців, зате ані словом не згадано українців, четверту за величиною національну групу Канади, сильно репрезентовану на терені Торонта. Така то „україніка" в цьому почитному щоденнику, тоді, коли дрібні навіть епізоди з політичного чи культурного життя в Польщі і в інших сателітних державах включно з прибалтійськими країнами широко коментовані в статтях членів редакційного штабу.

„Ди Крищен Сайенс Монітор" чи „Ди Нюз енд Ворлд Ріпорт", які у перегляді етнічних груп, що демонстрували проти Мікояна, не згадали українців, — не вийми в американській і іншій пресі своєю поставою до українців. Статті, прихильні нам і написані зі знанням речі, ось як, напр., та, що появилася під час всесвітньої виставки в Брюсселі в „Ла Лібр Бельджік" (див. „Свобода" з 13 вересня м. р.), — для нас ревеляції, які ми довго пам'ятаємо і „смакуємо". Вони — спорадичне і дуже рідке явище, а спорадичність і припадковість не є прикметами для стратегії, яка вимагає пляновости, послідовности і тяглости.

Ідучи в наших міркуваннях далі, мусимо передусім ствердити істину, що в висліді дивних, логічних і нелогічних пов'язань, українці в переконанні журналістів західнього світу не заслуговують ще на увагу їхніх редакційних мозків. Як раніше, так і тепер, треба нам брати іззовні, приступом, пресові цитаделі вільного світу. „Штурмуючими" мусять бути самі українці або піднайдені ними американські приятелі. Не можна сказати, щоб досі в цьому напрямі не було вже зроблено чимало зусиль. Проте, наявні їх висліди ще мінімальні.

Найважливіша причина цього: брак власне тих „штурмовиків" пресових цитадель.

Можемо робити докори під різними адресами, включно з своєю власною особою, і можемо знайти теж чимало виправдань.

Ось так, наприклад, коли йде про новоприбулих публіцистів чи навіть фахових журналістів, то вони не змогли опанувати вдосталь англійської мови і засвоїти стилю американських газет чи „магазинів", щоб дістатись на їх сторінки. А у молодших, які вже не мають мовних трудноців і які звикли вже до англомовної преси може більше ніж до своєї, нема ані бажання включитись у пресову інформацію, ані (з нечисленними вийнятками) достатнього знання „де ребус україніціс", без якого така праця обійтись не може.

Наша молодь професійно журналістики майже не сту-

(Закінчення на стор. 3)

О, КРАЮ МІЙ...

(Уривок)

О, краю мій!
Вечірньої години,
Коли в полях
смутна лягає мла,
До тебе серце,
як дитина лине,
І кволі руки,
ніби два крила,
У далеч простираються
незрину,
У молодости
землю несходиму.

Там по обніжках,
сивим полинем
І медовою кашкою
порослих,
Блукали ми бувало
день за днем,
Забувши і про їжу,
і про послух,
Свавольні діти...
З них до сивини
Один дожив —
умерли всі вони!

Береза там у шиби заглядала,
Коли я, хлопчик,
спочивать лягав,
І зірка та,
що світ мій осіяла,
Цвіла, мов квітка
між небесних трав,
І стерегла дитину
від напасти...
Настане скоро їй
пора упасти!

Там солов'ями
рідний гай співав —
Тремтіла кожна гілка
солов'їно! —
Там білий
між деревами рукав
Майнув колись
одну, лише хвилину,
І для очей
в одну хвилину зник,
Щоб у душі зостатися навік.

Там першу радість
і страждання перше
Довірливо навчався я
приймать,
Там рідну пісню
слухав я, завмерши,
Щоб і самому стиха заспівать,
Там воду пив
із джерела дзвінкого,
О, хоч би раз
припасти ще
до нього!

МАКСИМ РИЛЬСЬКИЙ

Проф. Осип М. Левицький

УКРАЇНСЬКА ГІМНАЗІЯ У ВІДНІ 1944/45

(2)

23-го листопада з'явився в школі повновласник Генерального Губернаторства райхсамтсляйтер д-р Дресслер, який прослухавши декілька лекцій і поговоривши з учнями та учителями, виявив готовість подбати про легалізацію школи. Бо до того часу ми не мали взагалі ніякого „офіційного" акту, який визначував би наше правне становище та залежність від шкільної адміністрації. На наслідки його „інтервенції" не треба було довго ждати. Політичні чинники, подразнені тим, що ми поминули їхню інстанцію, виявили своє здивування і обурення з приводу існування якоїсь, незнаної їм, самочинної школи, до того ще й слов'янської. До УЦДК і управи школи прийшов виїмково наївний запит: Звідки взялося у Відні стільки українців і на підставі чийого дозволу вони тут опинилися й поселилися? На такий запит треба було або здвигнути раменами, або починати історію від початку, себто від розбудови німецької адміністрації на українських землях, втягнення населення до „співпраці", примусового вивозу до копалень і фабрик Німеччини, з усіми знущаннями і розстрілами, примусової евакуації, транспортів до Страсгофу, Гензендорфу і т. п. таборів нужди. Словом, треба було б пригадувати все те, що було чи повинно було бути загальновідомим німецьким урядовцям із так званої губернії.

Управа зреклася відповіді на отой дивовижний запит „в користь" УЦДК. Остаточне слово в цій справі вийшло від „намісника" Інкварта у формі: „Ді шулє вірд ґедульдет"... Знаменне вирішення ні в чому не зміняло характеру школи.

1-го грудня вшанувала шкільна молодь пам'ять Митрополита Андрея участю в поминальному Богослуженні в церкві св. Варвари і відповідними зверненнями клясових опікунів до молоді. Відбуття гуртового святкування було неможливе. По шкільних залях ставало дошкульно холодно. Вугілля для центрального огрівання не можна було добути. Восени в пивницях було його ще багато, але приміщена в тому ж самому будинкові поліційна огнева сторожа вставила у свої залі залізні печі і забрала все вугілля. З трудом удалося управі дістати з господарського міського відділу чотири тонни вугілля, але вистачило його хіба на тиждень. Отже, тверді „русичі" мусіли грітися власним віддихом.

Від 4-го грудня навчання перенесено на пополудневі години, від години 2-ої, через одну годину після відклику тривоги. Відбували ми звичайно п'ять-шість лекцій, скорочених деколи у зв'язку з довшим налетом. Але і в цю пополудневу пору заскакувала нас не раз летунська тривога так, що учні мусіли бігти в т. зв. катакомби, глибокі пивниці під І-ою округою. Пересунення пори навчання не зроблено скоріше через цілковитий брак заслон для затемнення заль, — їх пощастило дістати аж за півтора місяця. Та як би не було, ця зміна скріпила учнівську фреквенцію.

13 і 14 грудня реєструвалися учителі в Уряді Праці й одержали книжки праці. В такий спосіб залеґалізовано зайняття учителів у нелеґальному заведенні. В тому часі школа стала вже на ноги і давала, розуміється, при можливо незмінених обставинах, запоруку дальшого розвитку. З початком грудня було в ґімназії 197 активних учнів, в тому числі 91 дівчина, виключно української національности.

Складнішою була справа виховної та навчальної праці. На 90% були тут діти інтеліґентських родин, над якими батьки звичайно „трясли-ся", які не зазнали повноти звичайних у той час злиднів, не перейшли змалку твердого виховання і тому вважали різні ухили від шкільної карности й порядку за щось нормальне. Селянської дітвори, яка силою вродженого гарту й життьових обставин могла б створити здорове й поважне у своєму ставленні до обов'язків ядро, в нашій школі майже не було.

Коли йде про навчальну сторінку, то вже під час моїх перших обслідувань лекцій стрінувся я у великій частині молоді з таким станом знання, що жахнувся. Ми продовжували навчання за плянами, наказаними українським ґімназіям в цілому т. зв. Генерал-Губернаторстві, а наші учні були саме з тих шкіл. Між тими школами були „тяжкі" і „легкі", а вчителі „тверді" і „м'які". І так мусіла наша школа взяти на себе покуту за всі прогріхи минулого: і за виховну легковажність батьків, і за поблажливість учителів при оцінці поступів молоді, і за її нехтування обов'язків, і за жалюгідне неуцтво. Та не було часу на рефлексії. Ми мусіли обнизити якнайбільше програмові вимоги у поодиноких предметах, стіснюючи їх до есенціонального рівня тільки на те, щоб знайти врешті якийсь спільний знаменник у різноманітному стані знання учнів.

Треба було дати молоді, яка прийшла до нас з різних шкіл, з-під різних рук та виховних умов по довшій або коротшій перерві, щоб вона зрозуміла, що наша школа це ніяка химера, а справжній навчально-виховний осередок, ціль якого — дати змогу працювати далі над своєю освітою і в найтрудніших умовинах гартувати свою волю й духа. Тим то і впав на учительський збір відповідальний обов'язок згармонізувати свою працю з працею учнів і безвпинно вглядати у кожну позірну дрібницю. Бо, по правді, у вихованні дітей дрібниць немає.

МИ Й АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА

(Закінчення зі стор. 2)

діює, дармащо журналістика опланується в Америці зовсім добре і з аспекту українського представляє „стратегічну цінність" не менш важливу, ніж військовий фах. Отож тоді, коли наші „старокрайові" сусіди, хоч може й не організовано, а стихійно (що не змінює суті), втискаються в американські й інші видавництва, завойовуючи публічну опінію і просовуючи те, що їм потрібне, ми наглядно „пасемо задніх"...

Читаючи звідомлення з останньої Конвенції УНСоюзу в Клівленді, український загал довідався про багатоцінні наміри редакції „Свободи" ввійти в інформаційну мережу американської агенції — „Ассошіейтед Прес". Це дало б не тільки безпосередній доступ до джерел інформаційної служби, але й змогу інформувати Америку й світ про українські справи. І без жалю не можна було читати деяких місць конвенційного звідомлення, коли то „дехто з-посеред делеґатів нівечив усі добрі заміри поліпшити „Свободу" і „Юкрейніен Віклі" та ввійти в мережу „Ассошіейтед Прес" з величезними можливостями поширювання правди про Україну в вільному світі.

А втім, нема сумніву, що треба й надалі шукати всіх доріг, всіх способів і засобів, щоб у чужомовну, особливо американську й канадійську пресу діставатись якнайчастіше і якнапомітніше, і то з таким змістом, який відповідав би нашим національно-державницьким зматанням. У цьому потрібна плянова акція (напр., з централі і з Відділів УКК і КУК, з окремих для цього створених ґуртків тощо). Сміливим спробам дістатися на сторінки газет і журналів сприяють різні нагоди, як ось тепер 300-ті роковини бою під Конотопом, 250-ті роковини Полтави, та багато інших, що самопливом з'являються в ході політичних суперечок вільного світу з СССР. — Далі не менш потрібна стихійна реакція українців, читачів англомовної преси, на статті і вістки в листах до редакції з проханням такі листи видрукувати в рубриці, яку американські газети постійно ведуть.

А вже неоцінені прислуги справі інформації віддали б ті молоді українці, які після солідних студій пішли б працювати в американську журналістику. Ввійшовши в пресовий апарат як фахівці вони промощували б шлях правильній українській інформації до сторінок газет і журналів і в статтях та нотатках відбивали б рівночасно наступ на нас різних наших недрузів, який в майбутньому представлятиме для української справи величезну загрозу.

Це все нелегке, але занадто важливе, і наші занедбання в тому не ворожать нічого доброго. Треба про ті справи писати, треба їх обговорювати на теренах відповідних товариств чи гуртів, треба пробувати наладнати справу інформації і пропаґанди як з центрів, так і до якоїсь бодай міри з периферій, у різних містах, де льокальна преса має теж дуже високі наклади.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 20-ти мільйонового майна організації!

Увага! ШИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

У 145 РОКОВИНИ НАРОДИН ГЕНІЯ УКРАЇНИ

Тараса Шевченка

в неділю, 22-го береня 1959 р.

в год. 5:00 по полудні

в АВДИТОРІЇ ШКОЛИ св. МИКОЛАЯ

Rice & Leavitt St's — в Шикаго

— відбудеться —

ЗАХОДОМ ЛІГИ АМЕРИКАНЦІВ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ в ШИКАГО

ВЕЛИКЕ ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО КОНЦЕРТ

Святочну промову виголосить д-р Іван П. СИДОРУК.

У мистецькій частині:

Виступи хорові та сольові, мельо-декламація творів Т. Шевченка й інше.

Дохід призначений на Наукове Т-во ім. Шевченка та допомогові цілі.

УКРАЇНЦІ ШИКАГО І ОКОЛИЦІ!

Прийдім численно на це традиційне Свято і вшануймо своєю приявністю Великого Сина України!

Увага! ДЖЕРЗІ СИТІ! Увага!

В неділю, 22-го березня 1959 р.

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ

(90-96 Fleet Street — в Джерзі Сіті, Н. Дж.)

— відбудеться —

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

в честь

Тараса Шевченка

В ПРОГРАМІ: Святкова доповідь, виступ хору, сольоспіви, деклямації, оркестра „Сурми" та сценічна картина „Кобзарева Гостина".

ПОЧАТОК — в год. 5:00 по пол.

ПАНАХИДА

буде відправлена

в НЕДІЛЮ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1959 р., в год. 11:00 рано

в Українській Православній Церкві

312 Communipaw Ave., — Джерзі Сіті.

УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНОЗНАВСТВА

при Науковому Т-ві ім. Шевченка в ЗДА

ЧОТИРНАДЦЯТИЙ ЦИКЛ ВИКЛАДІВ

АКАДЕМІЧНОГО РОКУ 1958/59

— відбудеться —

в СУБОТУ, 21-го БЕРЕЗНЯ 1959 р.

в год. 2:00 по пол.

ПРОГРАМА:

1. Проф. В. ЛЕВ і асист. Л. ХРАПЛИВА. — „Михайло Драй-Хмара, його літературна творчість". Читання і пояснення творів. Год. 2:00-2:50;
2. Проф. М. ЗАКЛИНСЬКИЙ — Історія княжої доби. — Год. 2:55-3:35.
3. Проф. М. ВЕЛИЧКІВСЬКИЙ. — Економіка України. (Птахівнича промисловість і рибне господарство України). — Год. 3:40-4:20;
4. Д-р В. САВЧАК. — Нація і Держава (Державне право — княжа доба). — Год. 4:25-5:05;
5. Проф. Л. ЗАФІЙОВСЬКА. — Рослинність України. — 5:10-5:50. — з ілюстраціями на екрані.

Виклади і семінар відбуватимуться

в залі НТШ — 302-304. Захід 13-та вул. в Ню Йорку.

Доїзд підземкою: зупинка лінії Індепендент, при 14-ій вул. і 8-ій Евеню в Ню Йорку.

Дирекція Університету Українознавства

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Сиракюз, Н. Й.

Свято Жінки — Героїні

За ініціятивою місцевого 68-го Відділу Союзу Українок Америки день 15-го лютого присвячено пам'яті наших героїчних жінок, що загинули в боротьбі за свободу свого народу, за Незалежність нашої Держави. Тому у всіх українських церквах нашого міста в той день відправлено Панахиди за спокій душ наших героїнь, а вечором того ж дня в залі УНДому силами жіноцтва нашого Відділу СУА влаштовано урочисту Академію.

Вступне слово сказала п-і Кузьма, в якому насвітлила той історичний шлях нашого народу, що творив героїнь українського жіноцтва. Святочну доповідь зробила п-і Гурська, в акій навела цілу низку героїчних постатей наших жінок, а щоб детально накреслити умови, за яких наші жінки ставали героїнями, то всебічно окреслила життя Ольги Басараб.

Першою точкою концертової частини Академії був виступ панни Марти Кузьми, яка виконала на фортепіяно „Ой Морозе, Морозенку" в постановці Людкевича. Ми з великим вдоволенням відмічаємо невпинний ріст нашої молодої піяністки і бажаємо їй дальших успіхів. Наступною точкою концерту був виступ панни Ларіси Павелко, що прочитала одну з „Давидових псальм" Шевченка. Передача вірша була така доскональна, що нам би хотілось ще раз почути його на Шевченківському Святі, що має відбутись в березні місяці. Пані Володимира Смикова, появу якої на сцені ми завжди радо вітаємо, деклямувала твір Лесі Українки: „Порвалась нескінчена розмова". Зі сцени неслися слова нашої геніяльної Українки:

„І там, де на всьому лежить [печать мовчання,
Де стримані і скарги, і пісні,
Де здавлені прокльони ридання
Вість людям подають кайдани [голосні..."

О, та ще й як голосно ті кайдани, що ними закуто майже половину людства, подають про себе вістку! Їх чути з широких просторів Сибіру, з цілинних земель Туркестану, з Якутських земель вічної мерзлоти, де раби „найдемократичнішої держави світу" добувають золото, щоб „вожді пролетаріяту" мали можливість вести підривну і шпигунську роботу у свобідних країнах, їх чути з далекої Чукотки, їх чути з Колими, з фабрик Камчатки, де раби виготовляють консерви з крабів, їх чути з усіх кінців „земного раю", бо в СССР нема ні одного міста, де не подавали б про себе вісті людям „кайдани голосні". Весь вільний світ прислухується до голосу отих кайдан і шукає засобів, щоб „загомоніла туча градова" і ущух би зрештою сам собою брязкіт „голосних кайдан". А ми щиро дякуємо п-ні Володимирі Смиковій, що не дає нам забути про долю закутого в кайдани нашого народу, не дає заснути, втішаючись власним добробутом у вільній країні Вашингтона, будить нашу думку і змушує шукати шляхів до порятунку. Останньою точкою концертової частини був виступ невеликого жіночого хору, що його підготовував інж. О. Гапій, а акомпаніямент вела панна Марта Кузьма. Хор проспівав „Ой у полі жито" в обробці Людкевича та дві пісні музики Витвицького „Ой зацвіла папороть" на слова Хвильового та „Нема тої сили" на слова Багряного. Ми щиро вітаємо ініціяторів створення жіночого хору і певні, що при добрій волі цей невеличкий жіночий хор перетвориться у могутню співочу організацію.

Академія закінчилась співом національного гимну всіма присутніми. **М. О.**

Ню Йорк, Н. Й.

Протестантська церковна громада має нового пастора.

Після смерти пастора д-ра Вол. Купчинського Українська Протестантська Церковна Громада в Ню Йорку залишилася без свого духовного провідника. Члени громади понад цілий рік самі, як могли, відбували Богослуження, але в той самий час шукали для себе нового пастора. Їхні зусилля увінчалися успіхом, бо починаючи з 15-го лютого ц. р. погодився обняти душпастирську працю в цій громаді, кандидат Богословських наук — Михайло Боровський, який закінчив свою середню освіту в українській гімназії в Рівному на Волині, а Богословську освіту здобув в євангелицько - реформованій Богословській Академії в Голляндії.

Пастор М. Боровський належить до тих українських діячів, що за свою працю для української справи зазнав разом зі своєю ріднею поважних переслідувань й утисків з боку польського уряду. Друга світова війна застала його на студіях в Голляндії, а по цій війні він провів кілька років в Австралії. І в одній і в другій країні активно працював для добра українських громад. Одна з його сестер померла в большевицькій тюрмі, а мати на засланні в Сибірі. Його батько, повернувшись зі Сибіру спаралізований, мав щастя померти на рідних землях. Його брат Володимир виконує обов'язки екзекутивного секретаря в Українському Євангелицькому Об'єднанні в Північній Америці. **В. Б.**

● „Проблема національної репрезентації — Враження і рефлексії з 7-го Конґресу українців Америки" — на таку тему виголосить в найближчу п'ятницю 20 ц. м., о год. 8 веч. доповідь в Літературно - мистецькому Клюбі в Ню Йорку ред. Іван Кедрин-Рудницький.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу

в НЮАРКУ, Н. Дж.

— скликає на —

неділю, 22-го березня 1959 р.

в приміщенні

УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ — при 180 Вільям вул. в НЮАРКУ

ТРЕТІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ НЮАРКСЬКОЇ ОКРУГИ

На порядку нарад:

1. Відчинення Зборів і вибір Президії;
2. Прийняття протоколу 2-их Загальних Зборів;
3. Звіти Окружної Ради, дискусія, прийняття звітів;
4. Вибір Окружної Ради та Контрольної Комісії;
5. Підготова до 65-літнього ювілею УНСоюзу;
6. Ювілейна кампанія УНСоюзу.

У Зборах беруть участь, з правом голосу, представники Відділів нюаркської округи, а саме по 2 делеґати від кожного Відділу та всі конвенційні делеґати на 24 Конвенцію УНСоюзу, зглядно їх заступники, з таких місцевостей:

НЮАРК — ЕЛИЗАБЕТ
ІРВІНГТОН — ГИЛЛСАЙД
МЕЙПЕЛВУД — ЛИНДЕН
РАГВЕЙ — АНСЕЛИН

В нараді візьме участь

д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ,

головний секретар Українського Народного Союзу.

До участи в нараді запрошуємо, крім делеґатів, також ввесь Союзовий загал та все місцеве Українське Громадянство.

ПОЧАТОК — в год. 3:00 по полудні.

За Окружну Союзову Раду:

Юліян БАРАНЮК, гол. — д-р Осип УТРИСКО, секр.

Василь САЛАБУН, касир

В НЕДІЛЮ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1959 р. Год. 2:30 по пол.

На ґрунті New Farmers Oval 2, при 69-ій вул. і Metropolitan Ave., Middle Village, L. I.

— відбудуться —

МИСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

УСК (Ню Йорк) — KOLLSMAN S. C.

ПЕРЕДЗМАГ: Год. 11:30: УСК (юньйори „Б") — MINERVA (юньйори)
Год. 12:30: УСК „1Б" — KOLLSMAN (резерва).

ДОЇЗД: BMT Canarsie Line до Myrtle Ave., а звідси пересісти на Metropolitan Ave. Train та їхати в сторону Middle Village до останньої зупинки.

В Торонті відбулася прем'єра фільму про Капелю Українських Бандуристів

Богдан Солук при рекордуванні звукової частини в фільмі „Капеля Бандуристів в Европі"

Торонто. — В неділю дня 14 березня ц. р. відбулася тут в авдиторії Центральної Технічної Школи прем'єра фільму, накрученого п. Богданом Солуком, з концертового турне Капелі Бандуристів по Европі. Прем'єру попередила пресова конференція в дні 7 березня в залі Українського Відділу Канадійського Леґіону, яку відкрив д-р Степан Росоха, а про справи фільму реферував голова Капелі Петро Гончаренко, з Дітройту, ЗДА. Приявні були редактори місцевих і кореспонденти позамісцевих українських часописів у Канаді й поза нею. Потім відбулося висвітлення фільму, який несе назву: „Капеля Українських Бандуристів в Европі 1958". Фільм є повнометражовий і його висвітлення триває дві години. Фільм має не тільки історичну і документарну велику вартість, але він є добрий також збоку мистецького. У Фільмі показані виступи Капелі і танцювальної групи „Орлик", захоплення чужоземної публіки українською піснею і танком, прийняття Капелі амбасадорами Америки, зацікавлення столичних щоденників, які в суперлятивах висловлюються про українську пісню, танок, нарід і про саму Україну. Присутні на прем'єрі представники української преси прийняли фільм прихильно і з признанням. Після прем'єри фільму про Капелю Українських Бандуристів в Европі почнуться покази цього фільму в більших містах Канади і ЗДА, як теж в деяких українських осередках провінцій Онтеріо і Квебек. В місяцях травні і в червні фільм буде висвітлюваний по всій Канаді і по З'єдинених Державах Америки.

Балтимор в поклоні Шевченкові

Балтимор. (бм) — Дня 8-го березня ц. р. українська громада Балтимору під проводом місцевого Відділу УККА відзначила врочисто Шевченківські роковини Академією, на програму якої склались: Промова проф. д-ра Юрія Старосольського з Вашингтону (Україна в житті і в творах Шевченка), мистецький виступ українського мішаного хору під проводом о. Андрія Ілінського (Стеценків „Заповіт" та в'язанка пісень до слів Шевченка і народних), деклямація п. Анни Стельмах (Холодний Яр) та сольові точки п. Ірини Яворської (сопран), Юрія Ілінського (баритон) і учениці УМІ, Ліліяни Шав'як (фортепіян). Хорові та солістам акомпаніювала п. Лідія Шав'як. Оригінально удекорували сцену студенти Юрій Котик і Михайло Пилипчук. Академію відкривав голова Балтиморського Відділу УККА, ін. Остап Стельмах.

Представник СУСТА на 8-ій Міжнародній Студентській Конференції в Перу

В днях 15-25 лютого ц. р. відбулася в Ля Кантута, недалеко Ліми, столиці Перу, 8-ма Міжнародна Студентська Конференція, в якій взяли участь коло 70 національних студентських союзів. Представником Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) — з правами обсерватора — був А. Скульський, син священика Йосифа Скульського в Бразилії. Це була перша міжнародна студентська конференція, яка відбулася в Південній Америці. А. Скульський, який нав'язав контакт з Олександром Хамом — представником ЦЕСУС'у, старався під час конференції всіма можливими засобами пропагувати добре ім'я української нації і її студентства. Разом з представником ЦЕСУС'у, який прибув на Конференцію з Арґентини, А. Скульський відбув багато розмов з представниками різних студентських організацій світу. Під час Конференції, як це інформував він Управу СУСТА, був помітний надзвичайний зріст комуністичних впливів серед студентства Південної Америки.

Сенатор Фулбрайт за незначне зменшення совєтських і союзних військ в Европі

Вашингтон. — Голова Сенатської Комісії Закордонних Справ сенатор Дж. В. Фулбрайт заявив, що можливість вибуху війни в Европі можна б зменшити тим способом, що на основі спільних переговорів можна б незначно зменшити збройні сили СССР та західніх союзників. Але сенатор Фулбрайт одночасно заявив для заспокоєння сумнівів в Европі, що: 1. ЗДА ніколи не погодиться на ніяке вирішення в Европі, яке дозволяло б СССР поневолювати східньо-европейські країни. 2. ЗДА ніколи не будуть самі вирішувати нічого з СССР. 3. ЗДА разом із своїми союзниками залишаться в Берліні, як довго справа Берліну не буде вирішена на якійсь широкій базі, яка буде сприятлива для ЗДА.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що з нагоди 65-річчя „Свободи" надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на II фонд та на фонд II видання англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 24.

В. Пересада, Балтімор	$ 5.00	В. Попович, Лейквуд	1.00
Т. Матерацький, Шикаго	5.00	Т. Пастушак, Стемфорд	1.00
М. Власенко, Шикаго	4.00	М. Патинок, І. Гейвен	1.00
А. Хухра, Рутерфорд	4.00	І. Побутський, Ен Клер	1.00
М. Якуш, Ню Йорк	4.00	П. Попик, Нантікок	1.00
М. Рокіська, Бронкс	4.00	Е. Писарський, Ст. Пол	1.00
І. Городиський, Клівленд	4.00	М. Мандибур, Гротон	1.00
М. Литвин, Літл Фолс	4.00	Н. Мерена, Джансон Сіті	1.00
Ю. Сокіл, Велланд	4.00	І. Мартін, Де Барі	1.00
П. Михайлюк, Ню Йорк	4.00	М. Сокольський, Рачестер	1.00
М. Пек, Вотервіл	3.00	Н. Кісліцький, Ню Брітейн	1.00
В. Кий, Честер	3.00	В. Зубик, Филаделфія	1.00
М. Манько, Бурлемак	3.00	Г. Бобак, Елизабет	1.00
о. М. Угорчак, Мілвіл	3.00	О. Пендаківський, Бріджпорт	1.00
Д-р С. Стек, Ню Йорк	3.00	І. Праскевич, Ансонія	1.00
М. Бендюк, Балтімор	2.00	І. Попіль, Скрентон	1.00
А. Воряк, Ню Йорк	2.00	Р. Огірчак, Віндсор	1.00
Н. Дзюма, Бронкс	2.00	М. Гураль, Норвіч	1.00
П. Федак, Ню Гайд. Парк	2.00	Д. Лукейник, Вунсакет	1.00
М. Гуминецький, Ютика	2.00	М. Чухрай, Клівленд	1.00
П. Казан, Менвіл	2.00	С. Хомяк, Дітройт	1.00
А. Королик, Гопвел Дж.	2.00	І. Чорній, Шенандоа	1.00
К. Лукаш, Вілкс Бері	2.00	И. Федасюк, Ф. Спрінґс	1.00
І. Луник, Джексон	2.00	В. Моран, Савона	1.00
М. Спак, Трой	2.00	М. Хорос, Йонгставн	1.00
В. Стечак, Филаделфія	2.00	І. Хихила, Ранстам	1.00
С. Щеснюк, Ню Йорк	2.00	П. Язлюк, Ансонія	1.00
Н. Недільницький, Ст. Луїс	2.00	С. Кухловський, Трентон	1.00
І. Лозорчик, Асторія	2.00	М. Денько, Росфорд	1.00
І. Тесилюк, Форт Ірі	2.00	С. Дурич, Клівленд	1.00
П. Клімовський, Елмайра	2.00	М. Цофнук, Ню Йорк	1.00
С. Фурса, Дітройт	2.00	М. Еванко, Гармінгтон	1.00
М. Задойний, Парма	2.00	Д-р В. Базалі, Дітройт	1.00
А. Барна, Вігі	2.00	С. Андрушко, Обурн	1.00
Д. Кошіль, Шикаго	2.00	Н. Андрейчин, Малборо	1.00
М. Міщенко, Джеймставн	2.00	Т. Антонік, Бетлегем	1.00
Н. Давискиба, Маттапан	2.00	В. Ґоік, Патерсон	1.00
П. Андерсон, Колюмбія Ст.	2.00	В. Голубович, Флорал Парк	1.00
Б. Роздільський, Саскатун	2.00	А. Гаврилів, Бронкс	1.00
А. Гусар, Рачестер	2.00	А. Фурчак, Шикаго	1.00
М. Філіпс, Вілкс Бері	2.00	П. Федорців, Міннеаполіс	1.00
Е. Храплива, Ню Йорк	2.00	С. Дзера, Статен Айл.	1.00
П. Дидик, Монтреал	2.00	Д. Длуґош, Ґарден Сіті	1.00
Д. Дубрівний, Дітройт	2.00	М. Камфонік, Вунсакет	1.00
В. Березовський, Шикаго	2.00	Д. Мичковський, Пт. Клінтон	1.00
В. Балюк, Бруклин	2.00	І. Маланчук, Филаделфія	1.00
К. Процьків, Реляйг	2.00	І. Майка, Рачестер	1.00
А. Данилюк, Торонто	2.00	П. Любчик, Арнолд	1.00
І. Дашна, Йонкерс	2.00	П. Лихокруст, Рачестер	1.00
Д. Слободян, Филаделфія	2.00	П. Лаґоський, Аллентавн	1.00
І. Яремко, Канзас Сіті	2.00	Г. Ванза, Рачестер	1.00
В. Попадюк, Шикаго	2.00	Д. Васько, Дітройт	1.00
Т. Демянчук, Торонто	2.00	С. Верневський, Боффало	1.00
П. Костик, Юнійонвіл	2.00	І. Вуйків, Ню Йорк	1.00
В. Андрус, Нортгемтон	2.00	П. Гурняк, Гемтремк	1.00
Д. Ефкевич, Міннеаполіс	2.00	А. Яніевський, Клівленд	1.00
С. Квасюк, Гамден	2.00	М. Захаріясевич, Гартфорд	1.00
П. Велган, Клівленд	2.00	Г. Оленчук, Клівленд	1.00
о. П. Туринський, Стоктон	2.00	К. Івасечко, Лебанон	1.00
І. Чолій, Вілкс Бері	2.00	Е. Швець, Ню Кенсінгтон	1.00
І. Гелета, Мт. Рейнієр	2.00	М. Солок, Сентралія	1.00
І. Баглай, Филаделфія	1.00	І. Скробач, Оліси	1.00
І. Бутенко, Рачестер	1.00	І. Шостак, Гартфорд	1.00
І. Банах, Филаделфія	1.00	П. Слободян, Бронкс	1.00
А. Андрейців, Лінден	1.00	М. Сарабин, Доваґяк	1.00
А. Бабенко, Клівленд	1.00	В. Смога, Сиракюз	1.00
І. Білецький, Ст. Пол	1.00	М. Космина, Толідо	1.00
М. Ділай, Обурн	1.00	С. Ковальчик, Вест Ньютон	1.00
М. Дмитрів, Картерет	1.00	Т. Корнауґов, Мавнтейн Вю	1.00
М. Дозорський, Ірі	1.00	С. Масюк, Филаделфія	1.00
П. Феденкевич, Кліфтон	1.00	І. Самборський, Монмот Дж.	1.00
Д. Фарлей, Дітройт	1.00	Н. Стек, Метачен	1.00
М. Галущак, Питсбурґ	1.00	М. Сеничик, Лорейн	1.00
Г. Гуцаль, Гартфорд	1.00	С. Терлецький, Істон	1.00
Г. Гнат, Ню Йорк	1.00	М. Твардон, Бентлейвіл	1.00
В. Грибик, Нюарк	1.00	Г. Попака, Інґлевуд	1.00
В. Гук, Кінґстон	1.00	П. Ямняк, Кліфтон	1.00
І. Губах, Клівленд	1.00	П. Ясіновський, Балтімор	1.00
С. Кузів, Филаделфія	1.00	В. Яфемчук, Мілвокі	1.00
К. Кухта, Ньютон Фолс	1.00	М. Гаврилюк, Трой	1.00
Р. Кожух, Ню Йорк	1.00	М. Колодій, Рачестер	1.00
Н. Кісіль, Джемейка, Пл.	1.00	В. Любас, Шикаго	1.00
М. Горбач, Нюарк	1.00	І. Баенко, Шикаго	1.00
М. Гацій, Сеймор	1.00	С. Сивик, Шикаго	1.00
І. Гуменюк, Шикаго	1.00	І. Грушкевич, Гаррісбурґ	1.00
І. Когут, Бавнд Брук	1.00	П. Г. Лос Анджелес	1.00
М. Качмар, Когоус	1.00	М. Земледух, Арнолд	1.00
А. Лихолит, Балтімор	1.00	А. Телманик, Веіртон	1.00
Д. Мінчак, Честер	1.00	Е. Тимкович, Боффало	1.00
О. Луценко, Филаделфія	1.00		
І. Ланіцький, Питсбурґ	1.00	Разом	$ 271.00
Я. Литвин, І. Рачестер	1.00	Раніше проголошено	$ 5,860.56
В. Лещук, Флінт	1.00		
В. Лацуняк, Медісон	1.00	Разом	$ 6,131.56

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

✝

Любомир М. СЕМНІВ

* 21. 3. 1898 — † 21. 3. 1919

Хорунжий У.Г.А., абітурієнт акад. гімназії у Львові, ранений у бою під Самбором, помер у Стрию.

У 40-ліття ЙОГО СМЕРТИ

відправляться

в СУБОТУ, дня 21-го БЕРЕЗНЯ 1959 р.

в год. 9:30 рано

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

в каплиці СС. Василіянок — АСТОРІЯ, Н. Й.

і в укр. кат. церквах — БРАНТФОРД, Онт., Канада і СПРІНҐ ВАЛІ, Н. Й.,

про що Друзів і Знайомих повідомляє

РОДИНА

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. **РОСТИСЛАВИ з Кузелів СМИК**

на потреби Медично-Харитативної Служби в Мюнхені

$ 20.00

у дружньому співчуттю — складають

РУБИЧІ і ЛОГАЗИ — Сиракюз

Замість квітів на могилу

бл. пам. **ЮСТИНИ САВКА,**

односельчани і сусіди складають на потреби УККА:

Осип ПОДОЛЯК — $ 20.00, І. Б. СЛОБОДЯН — $ 5.00;

Родина РАТИЧІ — $ 10.00

ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІСІЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ (КоДУС)

в 1957 — 1958 р.

Ввійшло вже в традицію ділитися щороку з громадянством, зокрема з жертводавцями - добродійниками КоДУС-у підсумками її праці.

Звітний період є 13 роком діяльности нашої установи на еміграції. 21-го червня 1958 р. відбулися в Парижі сьомі загальні збори, на яких перевибрано управу в незміненому складі. Про важливіші постанови, плян праці і схвалені зборами резолюції вже сповіщено в пресі.

Відомості про стипендіятів: В 1957/58 навчальному році охоплено допомогою 78 студентів (58 чоловіків і 20 жінок), проти 59 в 1956/1957. Стипендіяти студіювали в таких країнах: в Німеччині — 36, у Франції — 16, в Австрії — 14, в Югославії — 7, в Швайцарії 3, в Бельгії і Італії по одному.

За фахами вони поділяються так; медицина — 22, мовознавство — 9, державні науки — 6, техніка — 6, мистецтво і музика — 3, хемія 3, теологія, славістика, економія і дентистика по 2, філософія, психологія, історія, журналістика, математика і ветеринарія по 1, решта — 16, учні середніх шкіл. Місцем студії були університети: Мюнхен — 20, Гайдельберг — 2, Ерлянген — 2, Тюбінген — 1, Відень — 3, Інсбрук — 8, Грац — 1, Париж — 1, Ліон — 1, Штрасбург — 1, Рим — 1, Цюріх — 1, Базель — 1, Лювен — 1, Сараєво — 2, Загреб — 1; технічні школи: Мюнхен 1, Штутґарт 1, Ахен 1, Париж 3, Відень 1, Загреб 1, Школа Живих Східних мов у Парижі 4, Інститут Юнга в Цюріху 1; мистецькі школи — Відень 1, Париж 1; середні школи — Німеччина 7, Франція 5, Югославія 3 і Австрія 1. 10 стипендіятів підготовляло докторські праці. Закінчили студії 10 у високих і 6 в середніх школах. Між стипендіятами було 19 студентів, що приїхали на студії з-за океану, в тому числі 15 із ЗДА і 4 з Канади.

Розміри допомоги: Звітний рік позначився підвищенням від 1 жовтня 1957 рівня стипендій на 20 - 25, а навіть (у Франції) на 30%. Щомісячна допомога досягала, залежно від життєвих умов країни, 12 - 20 долярів, не враховуючи вищих стипендій для студентів славістики або стипендії із Фонду ім. З. Кузелі, яка становила 50 дол. Наполегливі постійні намагання КоДУС-у поліпшити матеріяльне становище студентства, наслідком чого є дотеперішні досягнення, тривають і продовжуються, бо допомога навіть у розмірі 20 дол. далеко недостатня.

Підвищені фінансові зобов'язаня виконано завдяки, насамперед, пожвавленій і поширеній збірковій акції при збільшеній жертвенности громадянства, дякуючи повереним стипендіям колишніми стипендіятами КоДУС-у, які за останні два роки відчутно зросли. Якщо мірилом активности установи можна вважати розміри листування, доречно буде подати, що в звітному періоді вислано 6,501 листів, проти 5,161 в минулому і 4,030 в позаминулому роках. Значну частину поштових посилок становили збіркові листи.

Збір коштів: Пожертвування громадянства й громадських організацій досягли суми 2,729,517 фр. (6,475 долярів), проти 2,446,195 фр. в минулому році. 62 колишні стипендіяти повернули 1,080,070 фр. (2,500 дол.). Торік повернулося від 70 стипендіятів 1,135,-712 фр. (понад 3,200 дол). Цікаво буде згадати, що в 1951 - 1956 рр. в середньому повертало із обговорюваного джерела щорічно по $2,000.

Результати збірок у 12 країнах показують такі суми: 1) ЗДА — 1,320,200 франків (3,154 дол.); 2) Канада — 600,360 фр. (1,413 дол.); 3) Франція — 393,139 фр. (936 дол.); 4) Австралія 118,013 фр. (280 дол.); 5) Фонд Нансена 45,000 фр.; 6) Німеччина — 24,470 фр.; 7) Панама — 20,755 фр.; 8) Арґентина — 18,949 фр. Менші суми надійшли з Норвегії, Австрії, Люксембурґу і Великобританії. В збірках взяло участь 2,850 душ, у тому числі: 1324 в ЗДА, 780 у Франції, 583 в Канаді, решту становлять інші країни. Не пощастило приєднати для збірки Бразилію.

Між поважнішими пожертвуваннями прихильників КоДУС-у і громадських установ дозволяємо собі відзначити такі пожертви (цифри в долярах): Й. Е. Високопреосвященніший Кир Іван 1,000; Допомогове Товариство Українських Жінок в Шикаґо 500; придбані заходами о. проф. д-ра Йосифа Корби в Канаді 450, в тому числі прибуток з концерту в День Українського Студента в Торонто 29 жовтня 1957 р. — 150, „Писанка" 100 і інші збірки 200; УККА 150; Спортове Тво „Україна" в Торонто 150; Український Студентський Клюб при університеті Міннесота 125; Й. Е. Високопреосвященніший Митрополит Кир Максим на нагороду за наукову працю 100; Радник Володимир Пилипець, Сейр, Па. 100; УНСоюз 98,85; Головна Управа „Самопомочі" 66; д-р Олег Слюзар, Вільмінґтон, Делевар 60; Ліґа Укр. Католицьких Жінок в Канаді 50; Координаційна Комісія Молодечих Організацій в Ню Йорку з Академії для вшанування героїв Крут 44; Парохія св. Николая у Вінніпеґу, заходами о. ігумена А. Винника 40; УККА, Відд. в Дітройті „Коляда" 35; Укр Технічне Т-во, Відд. в Едмонтоні 30,96; Т-во Укр. Інженерів, Відділ у Филаделфії 30; пані Г. Ю. в Ню Йорку 25; д-р Ю. Мисак в Судбури, Онт. 25; Укр. Робітничий Союз 25; Укр. Лікарське Т-во, Відд. в Клівленді 25; Укр. Жіноче Т-во ім. О. Кобилянської в Кенорі, Онт. 25; Укр. Золотий Хрест в Міннеаполіс, Ст.-Поль 20; Укр. Т-во „Просвіта" у Вінніпеґу 15; Ліґа Визволення України і СУМ у Виндзор, Онт. 15; Т-во Укр. Інженерів, Відділ в Дітройті 15; Пласт в Ню Йорку 15; Укр. Національне Об'єднання в Веланд, Онт. „Коляда" 13; СУСН в Мюнхені, прибуток з „Маланки" 150 марок. Не легковажимо дрібніших пожертв і жертовних трудів сотень збірщиків, що причинилися до збагачення стипендійного фонду сумою кругло 3,000 дол. Всім складаємо тут від імені установи і стипендіятів сердечне спасибіг.

Цьогорічний збір грошей, кругло 9,000 дол., з якого на кошти адміністрації витрачено 10,8%, дозволив з невеликим недобором (140,000 фр.) виконати бюджет КоДУС-у. Чи вдасться це зробити з таким самим, а може з кращим успіхом в 1958/59 р. залежатиме знову від жертовности громадських установ, від прихильників КоДУС-у, від охочих збірщиків, а головно від колишніх стипендіятів. Надіслані досі понад 70 студентами прохання про допомогу вказують на більші потреби вже в цьому зимовому семестрі і при дотеперішньому рівні стипендій. Тому саме, в ще більшій мірі розраховуємо на давніх стипендіятів, що не чекаючи на нагадування будуть сплачувати свої зобов'язання. Приємно відзначити, що багато кол. стипендіятів після сплачення заборгованости також не забувають про нашу установу, і, віддячуючися їй поважнішими датками, допомагають КоДУС-ові продовжувати його важливу діяльність.

Вважаємо необхідним висловити тут глибоку подяку за підтримку, що нею, так само як в минулих роках користувалася наша молодь від св. Апостольського Престолу. Заходами Високопреосвященнішого Архиєпископа Кир Івана утримується Студентський Дім в Лювені коштом 10,000 дол., на дрібну допомогу студентам в Німеччині витрачено 300 дол., для студентів в Римі 300 дол., на кошти конгресів і з'їздів різних студентських організацій 1,000 дол., КоДУС одержав 1,000 дол., школи, садки, вакаційні оселі 500 дол. На окрему згадку заслуговує утримання 27 студентів св. Богословії в Римі і 50 учнів Малої Семінарії в Кастель Гандольфо. В Німеччині, в Ксантен та в Інституті св. Норберта подається допомогу 25 хлопцям. Важно також подати до відома нашої громадськости, що в Римі, вія Аврелія, будується великий модерний дім для приміщення Української Папської Малої Семінарії, в якому запроєктовані молитовниця, велика театральна і викладові залі та лябораторії і обширна площа для ігор.

Наприкінці нашого звідомлення дозволяємо собі згадати наших співробітників та представників, які дружньою співпрацею підтримують розбудову нашого діла. Ми щиро вдячні працівникам Секції КоДУС-у при „Самопомочі" в Ню Йорку, панам В. Баранецькому і Е. Бехметюкові, професорові К. Кисілевському, інж. Я. Комаринському в Шикаґо; проф. Є. Вертипорохові і о. проф. Й. Корбі в Канаді; пані Т. Лівші в Арґентині; Г. Комаринському в Німеччині; о. д-р М. Горникевичеві і о. д-р В. Ґавлічеві в Австрії; НаСУС-ові і Обнові в Бельгії; СУНС в Німеччині, УСГ в Еспанії і УСГ в Аделяйді. Співпраця з ЦЕСУС-ом виявлялася участю його представника в засіданнях Президії. Даремними були сподівання на співпрацю і підтримку збоку студентських організацій за океаном. За винятком Укр. Студ. Клюбу при університеті в Міннесота всі інші заокеанські об'єднання виявили байдужість до наших прагнень утримувати з ними зв'язок і співпрацювати на користь товаришів по цей і той бік океану.

Поширення і поглиблення недостатньої українознавчої освіти між студентами, головно між стипендіятами не перестає турбувати управу КоДУС-у. Не зважаючи на великі труднощі у здійсненні цієї проблеми, відбулися в звітному році перші іспити в Лювені. КоДУС і в дальшому не пошкодує сил і заходів, щоб досягнути відповідних результатів і в тій ділянці його першочергових завдань. Крім того, з метою заохотити зокрема абсольвентів славістики у високих школах до наукової праці з українознавства, був КоДУС-ом оголошений 25 лютого 1958 року конкурс на невеликі праці з українознавчою тематикою з нагородами по 100 дол. Термін надсилання праць продовжено до 1-го квітня 1959 р.

Сарсель, 15-го грудня 1958.

Комісія Допомоги Українсьому Студентству

Адреса:

Sarcelles (S. et O.), France
27, rue des Bauves,

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

У МЮНХЕНІ ВІДБУВСЯ XXII КОНҐРЕС ЦЕСУС-у

РЕЗОЛЮЦІЇ XXII-го КОНҐРЕСУ ЦЕСУС-у

Дня 9-го січня 1959 р. відбувся в Мюнхені XXII-ий Конґрес ЦЕСУС-у, в якому взяли участь делеґати Союзу Арґентинсько - Українських Студентів в Буенос Айресі, Союзу Українських Студентів у Німеччині, Національного Союзу Українських Студентів у Лювені, УСГ Париж, УСГ Мадрид, представники ФТУСК „Обнова", ОУАК „Зарево", ТУСМ ім. Міхновського та як гість — віце-президент СУСК-у п-і Ольга Даниляк із Торонто.

Нарадами Конґресу проводила Президія в складі: Евген Гановський — голова, д-р Петро Горбань — заступник та Лариса Качмар — секретар.

Конґрес привітали мґр. А. Мельник з рамени ЦПУН та п. В. Леник від СУЖ-у та СУМ-у. Писемні привіти наспіли від Архиєпископа Кир Ів. Бучка, від Українського Вільного Університету, від Федерації Українських Студентських Товариств „Січ" в Австрії, яка зголосила своє членство в ЦЕСУС-і та інших.

Конґрес вислухав звіти уступаючої Управи та керівних органів, як і звичайних правних членів ЦЕСУС-у та після переведеної дискусії уділив абсолюторію Управі в повному її складі.

Конґрес перевів зміну Статуту ЦЕСУС-у та вредукував склад Упфави до 5 членів, поділивши між ними найважніші функції шляхом комуляції. Статут братніх організацій ЦЕСУС-у залишився ненарушеним: він спирається на розділі 3, § 16 а - в, Статуту ЦЕСУС-у та на Точках узгіднення із СУСТА з 1954 р. і на Точках домовлення із СУСК-ом із 1954 року.

Згідно із Статутом, XXII-ий Конґрес обрав нові керівні органи ЦЕСУС-у в наступному складі:

Управа: Євген Гановський (Лювен) — президент; Іван Жегуц (Мюнхен) — віце-президент; Лариса Качмар (Лювен) — секретар; Любомир Демянчук (Мюнхен) — і Тамара Грицюк (Париж) — члени управи. Контроль. Комісія: Любомир Бачинський (Лювен) — голова; Ольга Репетило (Париж) і Зенон Микитенко (Лювен) — члени. Товариський Суд: Володимир Мялковський (Мюнхен) — голова; Галина Лоценко (Лювен) і Володимир Яримович (Мадрид) — члени.

Осідком Управи ЦЕСУС-у залишається Лювен (Бельгія), адреса:

CESUS, 9 rue des Brasseurs, Louvain, Belgique.

нови, організації молоді та Резолюції XXII-го Конґресу ЦЕСУС-у — 10-ою, капітал. на 23 емс.

I

1) Конґрес вітає Ієрархів Української Автокефальної Православної Церкви та Української Католицької Церкви, українські громадсько-політичні та культурні установи, всіх добродіїв ЦЕСУС-у, що своїми пожертвами причиняються до успішної діяльности Центрального Союзу Українського Студентства та його членства.

2) Конґрес вітає нашу студентську молодь в Укаїні та поза її межами і бажає їй якнайкращих успіхів у студіях дентську молодь в Україні та роду.

3) Конґрес закликає краєві союзи нашого студентства та братні організації ЦЕСУС-у до готовости всебічної допомоги ЦЕСУС-ові, а членів ЦЕСУС-у просить точно сповняти свої членські обов'язки.

II

4) Конґрес закликає українські установи та заможних громадян до творення стипендійних фондів та дотацій на зразок Фонду ім. проф. З. Кузелі, щоб таким чином уможливити закінчення студій найздібнішим з-поміж студентів.

5) Конґрес закликає бувших стипендіятів КоДУС-у повертати КоДУС-ові свої зобов'язання, бо вони становлять основу для дальшої діяльности КоДУС-у на службі українському студентству.

6) Конґрес наголошує необхідність поширення українознавчих студій серед наших студентів на чужині і уважає, що стипендіяти КоДУС-у, які закінчили чужі середні школи зобов'язані підчинятися іспитам із українознавства, до яких закликається український студентський загал.

III

7) Конґрес доручає нововибраній Управі:

а) Змагати до завершення координації діяльности ЦЕСУС-у із його братніми організаціями в Америці й Канаді і зреалізувати ініціятиву зустрічі компетентних делеґатів крайових студентських організацій, започатковану уступаючою Управою.

б) Пожвавити діяльність ЦЕСУС-у на міжнародному форумі, висилаючи на Міжнародну Студентську Конференцію в Лімі (Перу) делеґатів ЦЕСУС-у.

в) Закликати всі наші студентські осередки реґулярно інформувати про свою діяльність і життя осередку Управу ЦЕСУС-у та нашу пресу.

г) Просити українську пресу уділяти питанням української молоді взагалі, а студентським проблемам зокрема, належну увагу.

В комуністичній верхівці Узбекістану переведено нову чистку

Москва. — Першого секретаря комуністичної партії в Узбекській Республіці, Сабіра Камалова, вибраного на те становище 27 грудня 1957 року, скинено з того становища та викинено зовсім з партійного секретаріяту. На його місце призначено відносно молодого, бо щойно 42-річного Шарафа Рашідова, який був одним із головних організаторів і речником Совєтів на минулорічному комуністичному збіговищі в Каїро, що замаскувалось під назвою Комітету африкансько-азійської солідарности. Разом із Камаловим викинено з партійного Секретаріяту також Манзура Мірзу-Ахмедова. Ці зміни переведено в минулу суботу 14 ц. м. на засіданні Центрального Комітету компартії Узбекістану в Ташкенті. Повідомляють про це московські „Ізвєстія" і „Правда". За першими західніми коментарями, Москва прикладає особливе значення до партійної верхівки в Узбекістані, призначивши їй за завдання вести безпосередньо пропаґанду в азійсько-африканських країнах, до яких могаметанські узбеки можуть знайти легший доступ ніж москалі.

ПОМЕР 112-РІЧНИЙ ВЕТЕРАН ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ

Кінґспорт, Теннесі. — 16-го березня в шпиталі помер на запалення легенів 112-річний ветеран Громадянської війни Джан Селлінґ, який воював по боці Конфедератів. Тепер ще живе тільки один ветеран тієї війни 116-річний Волтер В. Вилсон із Гюстону, Тексас, який також воював по боці Півдня. Похорон Селлінґа відбудеться в четвер 19-го березня в одностроі армії конфедератів при повних військових почестях, які віддаватимуть вояки армії ЗДА. Покійний залишив дві доньки, 8 внуків і 21 правнука.

Наші Академії і филателія

У зв'язку з 40-літтям визначних подій нашої недавньої історії — 40-ліття боротьби за незалежність, кожна майже наша громада старалася по своїй спроможности відсвяткувати й звеличати ті світлі дні.

В більшості Академії відбувалися за втертим стандартом. Виступали американські промовці — нечисленні приятелі наших визвольних змагань, співали хори, деклямули й те все, що складається на стандартний вигляд Академії.

З приємністю приходиться відмітити малу інновацію в нашій Академії, що її впровадила в Шикаґо Ліґа Американців Українського Походження, якої президентом є знаний й заслужений громадсько - політичний діяч п. Іван Дужанський. Дотеперішнє стандартне збирання вступів на Академію, Ліґа АУП вже двічі (1-го листопада і 22-го січня) заступила естетичними ковертами з відповідним рисунком, що символізував велич святкування. На обох тих пам'яткових ковертах були наліплені пропам'ятні марки видані Братством кол. вояків І УД УНА з нагоди 40-річчя 1-го Листопаду й 40-річчя Акту Соборности.

Цей момент співпраці двох організацій треба з приємністю відмітити, бо в наших, теперішніх умовах є так мало спільної співпраці, і так мало спільного плянування для того, щоб оставити позитивну пам'ятку про наші святкування для майбутности.

Не треба, мабуть, нікого переконувати, що ті дві коверти остануть пам'яткою для всіх учасників на довгі роки, і набиратимуть щораз то більшого значення. Не треба також нікого переконувати, що ті пам'яткові коверти вислані до наших знайомих у світ, роблять також прекрасну пропаґанду для нашої справи. Інші національности вже давніше зрозуміли вагу пропам'ятних коверт у пропаґанді — Ліґа АУП на шикаґівському терені впровадила ту форму вперше.

Хочу звернути увагу, що так, як поштівки й значки УСС-ів мають сьогодні великий попит не тільки серед наших філателістів - збирачів, але й серед чужинців, то можемо сміло сказати, що й ті дві, вище названі коверти матимуть попит в майбутньому, тим більше, що наклад їх є обмежений.

Маємо відомості від громадян з інших міст ЗДА й Канади, що й там в майбутньому задумують впровадити пропам'ятні коверти, як форму вступу.

I. Ко.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Відділу 117, „Запорозької Січі", відбудуться в суботу, 21-го березня 1959, в год. 7-ій веч., в Народному Домі, в кімнаті ч. 36/III. — С. Кучма, предс.; В. Калина, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 372, повідомляє, що Збори відбудуться в суботу, 21-го березня 1959 р., в год. 7:30 веч., в Іґл Домі — 210 Church St. Проситься членів прибути на збори, вирівняти вкладки та вислухати звіту делеґатів, із Товариських Зборів в Перт Амбою в дні 8-го березня 1959 р. — П. Шило, секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 252, відбудуться в неділю, 22-го березня 1959 р., в год. 1:-ій впол., у залі при 2250 В. Кортез вул. Проситься членів прибути. — Когут, секр.

ТРЕНТОН, Н. Дж. — Повідомляється усіх членів Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 245, ім. Б. Хмельницького, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 22-го березня 1959 р., точно в год. 1:00 по пол., в приміщенні укр. кат. парохії при 1195 Дуц Еве. Тому, що є багато важливих справ до полагодження, прохається членів про присутність. — О. Гоянюк, голова.

Посмертні Згадки

МАРІЯ АНТОНІВ, довголітна членкиня 306 Відділу УНС в Лінден, Н. Дж., і бувшою секретаркою Відд. 306 в початкових роках. Померла 25. лютого 1959 на серцеву недугу, проживши 65 років. Покійна походила з села Бірчі, пов. Добромиль, Зах. Україна. До УНСоюзу вступила 1. січня 1925 р. Покійна була вдова, оставила три сини, одну дочку і чотори внуки. Похорон відбувся 28-го лютого з похоронного заведення до костела в Лінден, Н. Дж., потім на цвинтар Інтермент Роздейл Симетери, Лінден, Н. Дж. — Хай ця земля буде тобі легкою!

А. Андрійців, секр.

МАРІЯ КАПЦО-ГАЛАС, членкиня Т-ва Зап. Січ, Відд. 155 в Перт Амбой, Н. Дж., померла дня 5-го березня 1959 р. у Перт Амбой Дженерал Госпітал на 39-му році життя. Покійна народилася в місті Перт Амбой, Н. Дж., дня 2-го грудня 1920 р..до Т-ва і У. Н. Союзу вступила 14-го червня 1937 р. Лишила у смутку чоловіка Петра, дочку Дороту, маму Антонію, три сестри і два брати. Похорон відбувся 9-го березня 1959 року з церкви Успення Пречистої Діви Марії в Перт Амбой, Н. Дж. Тлінні останки спочивають на парафіяльному цвинтарі. — В. Ія П.!

Іван Будняк, секр.

ТАРЗАН, ч. 4,226. Влучно поцілений каменем!

Нарешті запах Тантора густо висів у вологому повітрі. — Ховайтеся, — шепнув пан джунґлів...

— Пам'ятайте на кожний крок тварини, кожне тверде дерево. Гімю, ви почнете погоню, а решта нас буде чекати...

Гімю йшов обережно, і незабаром знайшов чорно-сірий корпус здичілого слона. Негайно він кинув каменем, щоб поденервувати бестію!